

Sygn. akt **VIII Ua 12/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Grzegorz Tyrka
Sędziowie:	Grażyna Łazowska del. Magdalena Kimel (spr.)
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2019r. w Gliwicach

sprawy z odwołania T. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej

na skutek apelacji odwołującego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 7 marca 2019 r. **sygn. akt** VI U 292/17

oddala apelację.

(-) sędzia del. Magdalena Kimel (spr.) (-) sędzia Grzegorz Tyrka (-) sędzia Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII Ua 12/19

UZASADNIENIE

Odwołujący T. B. domagał się zmiany zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 7 czerwca 2017 roku, mocą której przyznano mu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem choroby zawodowej z uwagi na zwiększenie uszczerbku z 20% do 30%. Odwołujący domagał się ustalenia wyższego procentowego uszczerbku na zdrowiu. Nadto odwołujący domagał się zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Na uzasadnienie żądania podano, że zaskarżona decyzja jest dla odwołującego krzywdząca i została oparta na błędnych ustaleniach faktycznych. Stan zdrowia odwołującego ulega bowiem ciąglemu pogorszeniu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o oddalenie odwołania.

Uzasadniając stanowisko wskazano, że zaskarżona decyzja została wydana na podstawie orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 31 maja 2017 roku, która ustaliła

30% stały uszczerbek na zdrowiu odwołującego z tytułu choroby zawodowej stwierdzonej decyzją nr (...) z dnia 23 sierpnia 2013 r. Podano, że odwołującemu zostało wypłacone odszkodowanie w kwocie 8 090 zł. Tym samym brak jest podstaw do przyznania jednorazowego odszkodowania za dalszy uszczerbek.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2019 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił odwołanie.

Sąd Rejonowy ustalił, że odwołujący był pracownikiem KWK (...) w G., w której był zatrudniony na stanowiskach młodszy górnik pod ziemią, górnik pod ziemią, górnik przodowy pod ziemią, nadgórnik oddziału wentylacyjnego pod ziemią, sztygar zmianowy oddziału wentylacyjnego pod ziemią, sztygar oddziałowy oddziału wentylacyjnego pod ziemią. Zatrudnienie odwołującego na kopalni ustało w 1994 roku w związku z nabyciem uprawnień emerytalnych.

Decyzją nr (...) z dnia 23 sierpnia 2013 roku Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny stwierdził u odwołującego chorobę zawodową – pylicę płuc - pylicę górników kopalń węgla. W uzasadnieniu podano, że odwołujący będąc zatrudnionym

w Kopalni (...) w G. w latach 1966-1994 był narażony na działanie szkodliwych pyłów węgla kamiennego zawierających wolną krystaliczną krzemionkę o działaniu zwłókniającym.

Ustalono, że orzeczeniem z dnia 22 listopada 2013 roku lekarz orzecznik ZUS stwierdził u odwołującego 20% stałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu choroby zawodowej stwierdzonej decyzją na 146/13 z dnia 23 sierpnia 2013 roku.

Decyzją z dnia 15 stycznia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w Z. przyznał odwołującemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem choroby zawodowej z dnia 23 sierpnia 2013 r., nr (...) -146/13.

Sąd I instancji ustalił, że orzeczeniem z dnia 17 maja 2017 roku lekarz orzecznik ZUS określił, że procentowy uszczerbek na zdrowiu odwołującego wynoszący 20% nie uległ pogorszeniu.

Orzeczeniem z dnia 31 maja 2017 roku Komisja Lekarska ZUS wskazała, że procentowy uszczerbek na zdrowiu odwołującego spowodowany skutkami choroby zawodowej stwierdzonej decyzją nr (...) z dnia 23 sierpnia 2013 roku wynoszący 20% uległ pogorszeniu i wynosi 30%.

Zaskarżoną decyzją z dnia 7 czerwca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał odwołującemu jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem choroby zawodowej z dnia 23 sierpnia

2013 roku, wysokości 8 090 zł, tj. za dodatkowe 10% uszczerbku na zdrowiu.

Postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2017 roku Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii biegłego pulmonologa na okoliczność ustalenia, czy u ubezpieczonego T. B. doszło do pogorszenia stanu zdrowia w związku z chorobą zawodową – pylicą płuc stwierdzoną decyzją z dnia 23 sierpnia 2013 roku numer NS/H./- (...) -146/13 od daty ostatniego badania będącego podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, a jeśli tak, to w jakiej wysokości procentowej; jaka jest aktualna wysokość uszczerbku.

Opinię sądowo-lekarską z dnia 17 listopada 2017 roku wydał biegły specjalista

z zakresu pulmonologii Ł. L., który po przeprowadzeniu badania fizykalnego

i zapoznaniu się z dokumentacją medyczną odwołującego rozpoznał u niego pylicę drobnoguzkową, jako chorobę zawodową oraz (...). Biegły podał, że u odwołującego doszło do pogorszenia czynnościowego układu oddechowego, co potwierdziło badanie spirometryczne, bez pogorszenia radiologicznego. W ocenie biegłego aktualny uszczerbek na zdrowiu u odwołującego wg pozycji tabeli 184b to 40%.

Odwołujący wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego wskazując, że zgadza się z oceną, iż jego procentowy uszczerbek na zdrowiu uległ pogorszeniu, jednak odwołujący utrzymuje, iż uszczerbek jest większy niż określony przez biegłego.

Zastrzeżenia do opinii wniósł również organ rentowy wskazując, że biegły błędnie powiązał (...) z chorobą zawodową odwołującego, a (...) nie została jak dotąd uznana u odwołującego za chorobę zawodową.

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2018 roku Sąd I Instancji dopuścił dowód z opinii innego biegłego pulmonologa na okoliczność ustalenia, czy u ubezpieczonego T. B. doszło do pogorszenia stanu zdrowia w związku z chorobą zawodową – pylicą płuc stwierdzoną decyzją z dnia 23 sierpnia 2013 roku numer NS/H./- (...) -146/13 od daty ostatniego badania będącego podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, a jeśli tak, to w jakiej wysokości procentowej; jaka jest aktualna wysokość uszczerbku.

Opinię z dnia 27 kwietnia 2018 roku wydał biegły A. R.. Biegły rozpoznał u odwołującego pylicę płuc – chorobę zawodową, przewlekłą obturacyjną chorobę płucną (...) – niezawodowego pochodzenia, zawodowe uszkodzenie słuchu, nadciśnienie tętnicze, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa. W ocenie biegłego aktualny uszczerbek na zdrowiu odwołującego spowodowany chorobą zawodową pylica płuc wynosi 30%. Biegły podał, że nie ma żadnego uzasadnienia dla przypisywania spadającej wydolności wentylacyjnej płuc odwołującego chorobie zawodowej pylicy płuc. Odwołujący ma rozpoznane dwie choroby układu oddechowego, to jest pylicę płuc, która jest zawodowego pochodzenia oraz (...) niezawodowego pochodzenia i to (...) ma istotny, a zarazem jedyny wpływ na pogarszające się wyniki wentylometryczne układu oddechowego odwołującego. Pogarszające się wyniki badań spirometrycznych nie wynikają z progresji zmian pyliczych w płucach. Obraz zmian radiologicznych w płucach spowodowany pylicą płuc jest stabilny i odpowiada pylicy płuc drobnoguzkowej ograniczonej. Zdaniem biegłego wszystkie dolegliwości subiektywne odwołującego są następstwem (...) choroby niezawodowego pochodzenia, która u odwołującego nie jest następstwem, czy też powikłaniem pylicy. Układ oddechowy u odwołującego jest - pomimo istniejących chorób płuc – wydolny, prawidłowa jest bowiem gazometria obrazująca wymianę gazową w płucach. W ocenie biegłego uszczerbek na zdrowiu spowodowany chorobą zawodową pylicą płuc nie uległ u odwołującego zwiększeniu i wynosi 30%.

Odwołujący wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego wskazując, że zarówno pylica płuc jak i (...) są chorobami zawodowymi górników o bardzo zbliżonych objawach, a zatem w procesie diagnostyki choroby zawodowej wielokrotnie dochodzi do substytuowania obu chorób.

Postanowieniem z dnia 3 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii innego biegłego pulmonologa na okoliczność ustalenia, czy u ubezpieczonego T. B. doszło do pogorszenia stanu zdrowia w związku z chorobą zawodową – pylicą płuc stwierdzoną decyzją z dnia 23 sierpnia 2013 roku numer NS/H./- (...) -146/13 od daty ostatniego badania będącego podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, a jeśli tak, to w jakiej wysokości procentowej; jaka jest aktualna wysokość uszczerbku z tego tytułu.

Opinię lekarską z dnia 12 września 2018 roku wydała biegła K. S.-G., która po przeprowadzeniu badania odwołującego rozpoznała u niego pylicę płuc drobnoguzkową ograniczoną oraz przewlekłą obturacyjną chorobę płuc (...) z upośledzeniem wentylacji stopnia umiarkowanego, a także podejrzenie współistnienia astmy oskrzelowej. Biegła wskazała, że u odwołującego rozpoznano i uznano za chorobę zawodową pylicę płuc – pylicę górników kopalń węgla i z tej przyczyny stwierdzono trwały uszczerbek na zdrowiu, którego wysokość określono na 30%. Biegła podała, że u odwołującego w badaniu spirometrycznym występuje upośledzenie wentylacji obturacyjne, charakterystyczne dla schorzeń obturacyjnych płuc, do których należy (...). Ani (...) ani astma oskrzelowa nie zostały u odwołującego uznane za choroby zawodowe. Biegła nie stwierdziła u odwołującego pogorszenia przebiegu pylicy płuc, co nie daje podstawy do podwyższenia wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu z przyczyny choroby zawodowej.

Odwołujący wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego domagając się dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z innego biegłego, ewentualnie wydania opinii uzupełniającej.

Sąd I instancji podzielił wnioski zawarte w opiniach biegłych A. R. oraz K. G.. W ocenie Sądu Rejonowego opinie te zostały sporządzone rzetelnie, zgodnie z tezą dowodową, na podstawie dokumentacji medycznej odwołującego i po przeprowadzeniu badań oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia życiowego biegłych. Biegli w swojej opinii stwierdzili, że u odwołującego nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia w związku z chorobą zawodową stwierdzoną u odwołującego. Opinie te w sposób precyzyjny i jasny zawierały podstawy wysuniętych wniosków.

Sąd Rejonowy wskazał, że wprawdzie biegły Ł. L. w wydanej przez siebie opinii w sprawie uznał, że u odwołującego doszło do pogorszenia stanu zdrowia, jednakże biegły ocenił stan zdrowia odwołującego na podstawie wszystkich stwierdzonych u niego chorób. Natomiast w sprawie kluczowym było określenie czy doszło do pogorszenia stanu zdrowia odwołującego w wyniku stwierdzonej choroby zawodowej pylicy płuc. W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy pominął dowód z opinii wydanej przez biegłego Ł. L..

Sąd I Instancji oddalił wniosek odwołującego w zakresie dopuszczenia opinii z innego biegłego ewentualnie z opinii uzupełniającej mając na uwadze, że wydane opinie były jasne, pełne i nie wymagały uzupełnienia. Podkreślił, że w orzecznictwie sądowym podnosi się, że samo niezadowolenie strony z oceny przedstawionej przez biegłych nie uzasadnia potrzeby dopuszczenia przez sąd dowodu z opinii innych biegłych. Innymi słowy uznając opinię biegłych lekarzy sądowych za wystarczającą sąd może poprzestać na tym dowodzie w sprawie i nie ma obowiązku powoływania dowodu z opinii innych biegłych lekarzy tylko dlatego, że strona uważa, iż opinia ta mogłaby być dla niej bardziej korzystna. Jeżeli w odniesieniu do ustaleń faktycznych wymagających specjalistycznej wiedzy sąd zasięgnął opinii biegłych, to ewentualne powołanie jeszcze innych biegłych można by uznać za powinność sądu tylko wtedy, gdy pierwotna opinia budzi istotne i nie dające się usunąć wątpliwości, a zainteresowana strona wykazuje nieporadność w zgłaszaniu odpowiednich wniosków dowodowych (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 maja 2009 roku, III AUa 270/09, OSAB 2010/1/58-64; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 roku I UK 352/11, LEX nr 1224674; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 września 2012 roku I ACa 296/12, LEX nr 1220463).

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd I instancji zważył, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2018 roku, poz. 1376 ze zm.) zgodnie z którym ubezpieczonemu, który wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie.

Zważył również, że zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy wypadkowej stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu oraz jego związek z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową ustala lekarz orzecznik lub komisja lekarska. Stosownie do treści 12 ust. 2 powołanej ustawy jeżeli wskutek pogorszenia się stanu zdrowia stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu będący następstwem wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, który był podstawą przyznania jednorazowego odszkodowania, ulegnie zwiększeniu co najmniej

o 10 punktów procentowych, jednorazowe odszkodowanie zwiększa się o 20% przeciętnego wynagrodzenia⁽ za każdy procent uszczerbku na zdrowiu przewyższający procent, według którego ustalone było to odszkodowanie, z zastrzeżeniem art. 55 ust. 2.

Zdaniem Sądu Rejonowego zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że stan zdrowia odwołującego uległ pogorszeniu o 10% w związku z chorobą zawodową - pylicą płuc od daty wydania ostatniej decyzji przyznającej prawo do jednorazowego odszkodowania. Biegli A. R. i K. G. w wydanych opiniach jednoznacznie wskazali, że zgłaszane przez odwołującego dolegliwości są następstwem stwierdzonej choroby pochodzenia niezawodowego – (...), a nie pylicy płuc. Nadto biegły R. wprost podał, że stwierdzona u odwołującego (...) choroba niezawodowego pochodzenia, nie jest następstwem czy też powikłaniem pylicy płuc.

Mając na uwadze powyższe Sąd I Instancji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił, jako niezasadne.

Apelację od wyroku wywiódł odwołujący domagając się zmiany zaskarżanego wyroku w całości i przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania za 40 % uszczerbek na zdrowiu oraz zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o uchylenie zaskarżanego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Odwołujący podniósł, że jego stan zdrowia od 2013 r. uległ pogorszeniu. Podał, że w listopadzie 2017 r. przeprowadzono badania z których wynika, że obecny uszczerbek na zdrowiu wynosi 40 %.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego jest nieuzasadniona.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia odnośnie stanu faktycznego, przeprowadził niezbędne postępowanie dowodowe, a następnie w prawidłowy sposób, zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego dokonał trafnej oceny zebranych dowodów i wyciągnął właściwe wnioski, które legły u podstaw wydania zaskarżonego wyroku.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy przyjął ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy za własne co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998r., I PKN 339/98, OSNP 1999/24/776).

Zarzuty apelacji nie zdołały podważyć trafności rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Analiza zebranego przez Sąd I instancji materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że u odwołującego uszczerbek na zdrowiu spowodowany chorobą zawodową uległ zwiększeniu o 10 % i wynosi łącznie 30 %.

Odwołujący w apelacji powoływał się na opinię biegłego sądowego Ł. L. z dnia 17 listopada 2017 r., w której biegły podał, że obecny uszczerbek na zdrowiu odwołującego wynosi 40 %. Do apelacji odwołujący dołączył wyniki badań, w tym badań spirometrycznych z roku 2015, 2017.

Należy jednak pokreślić, że pogarszające się wyniki wentylacyjne układu oddechowego, na które powołuje się odwołujący, mają związek z przewlekłą obturacyjną chorobą płucną ((...))- niezawodowego pochodzenia. Jak podkreślił biegły sądowy specjalista chorób płuc A. R., wszystkie dolegliwości subiektywne odwołującego są następstwem (...), która nie jest następstwem czy powikłaniem pylicy. Również kolejny biegły sądowy K. G., w opinii wyjaśniła, że badania obrazowe płuc nie wykazują cech progresji procesu pyliczego w płucach. Natomiast badanie spirometryczne wykazuje upośledzenie wentylacji obturacyjnej, charakterystyczne dla schorzeń obturacyjnych płuc, do których należy (...) rozpoznane u opiniowanego oraz astma oskrzelowa. Jednak ani (...) ani astma oskrzelowa, nie zostały uznane u odwołującego za chorobę zawodową.

Zważyć należy, że biegły sądowy Ł. L. w opinii na którą powołuje się odwołujący w apelacji, oszacował uszczerbek na zdrowiu odwołującego z uwzględnieniem wszystkich schorzeń, w tym (...).

Sąd I instancji prawidłowo zatem ocenił opinię biegłych sądowych A. R. i K. G., dzieląc wnioski z nich wypływające.

Dokonana ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego nie naruszyła zasady wyrażonej art. 233 k.p.c. Trzeba przy tym wskazać, że opinia, jak każdy dowód w sprawie, staje się przedmiotem oceny, pierwotnie, stron procesu, które mogą przedstawiać zastrzeżenia do opinii, a następnie, sądu, który w uzasadnieniu orzeczenia musi dokonać wszechstronnej oceny całego materiału dowodowego, z którego skorzystał.

Zatem, w oparciu o normę art. 233 § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy stwierdził, że opinie powyższych biegłych sądowych: odpowiadają na pytania postawione w tezie dowodowej; spełniają kryteria zgodności z zasadami logiki i wiedzy

powszechnej, wydane zostały na podstawie, wskazanych przez sąd, przesłanek, sporządzone zostały w sposób przejrzysty i zrozumiały dla osób nieposiadających wiadomości specjalnych.

W ocenie Sądu Okręgowego, opinie wymienionych biegłych mogły stanowić podstawę do stanowczego rozstrzygnięcia sprawy, niewątpliwie posiadały bowiem w istotnych dla rozstrzygnięcia kwestiach takie cechy, jak bezstronność, wnikliwość, spójność i logiczny oraz szczegółowy i wyczerpujący charakter.

Słusznie zatem, biorąc pod uwagę całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, Sąd I instancji ustalił, że stan zdrowia odwołującego uległ pogorszeniu jedynie o 10 % w związku z chorobą zawodową- pylicą płuc od daty wydania ostatniej decyzji przyznającej prawo do jednorazowego odszkodowania.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał apelację za bezzasadną i na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) sędzia (del) Magdalena Kimel (-) sędzia Grzegorz Tyrka (-) sędzia Grażyna Łazowska